

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. КОМІСІЇ ЕДУКАЦІЇ НАРОДОВОЇ
В КРАКОВІ (Польща)
ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
КЗ СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
НОВАЦІЇ, ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

2021

УДК 378(477)
А 437
ISBN 978-966-488-217-7

Редакційна колегія:

Пономаренко Ольга Вікторівна – декан факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету, доктор педагогічних наук, доцент

Сущенко Лариса Олександрівна – завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету, доктор педагогічних наук, професор

Бочарова Олена Анатоліївна (Bocharova Olena) – доктор хабілітований в галузі педагогіки, професор Педагогічного університету ім. Комісії Едукації Народової в Кракові (Інститут педагогіки дошкільної і початкової освіти)

Гузенко Оксана Вікторівна – доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Драч Ірина Іванівна – перший заступник директора Інституту вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент

Задорожна-Княгницька Леніна Вікторівна – завідувач кафедри педагогіки та освіти Маріупольського державного університету, доктор педагогічних наук, доцент

Зданевич Лариса Володимирівна – завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор

Онопрієнко Оксана Володимирівна – завідувач відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Петриченко Лариса Олексіївна – перший проректор Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, доктор педагогічних наук, доцент

Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2021 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко. Запоріжжя : АА Тандем, 2021. 191 с.

У збірнику представлено тези доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку вищої освіти в Україні, проблеми дошкільної, початкової і спеціальної освіти в сучасному освітньому просторі та шляхи безперервного професійного розвитку й підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, що надана в рукописах.

ISBN 978-966-488-217-7

© ПП «АА Тандем», 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

<i>Ольга Віняр</i> ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇХ ГОТОВНОСТІ ДО ШКОЛИ.....	9
<i>Світлана Волкова</i> РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО ТА ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ.....	11
<i>Наталія Шевченко, Анатолій Шевченко, Олена Левик</i> ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ- ЛІКАРЯ.....	14
<i>Оксана Гузенко, Ірина Ковалишин</i> САМОПІЗНАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕТАП ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ: РЕКОМЕНДАЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРОВІНЦІЇ АЛЬБЕРТА, КАНАДА.....	16
<i>Ліна Білозуб</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	19
<i>Олександр Дудников</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ	21
<i>Михайло Гнатюк</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ	23
<i>Юрій Олійник</i> РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	26
<i>Лариса Сливка</i> ПОЗАКЛАСНИЙ І ПОЗАШКІЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ПОЛЬЩІ (МІЖВОЄННА ДОБА ХХ СТ.)	29
<i>Олена Андрющенко</i> ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: РЕФЛЕКСИВНИЙ АСПЕКТ	31
<i>Олександр Гнидюк</i> ЗДАТНІСТЬ ДО ПОСТІЙНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ НЕПЕРЕРВНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ У ВВНЗ	33
<i>Олександр Романовський, Богдан Луценко</i> КОМПОНЕНТИ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-КОМАНДИРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	35
<i>Альона Ходаковська, Павло Сущенко</i> КОНГРУЕНТНІСТЬ СУЧАСНОЇ НАУКИ В ОСВІТНЬОМУ КОНТЕКСТІ	36

СЕКЦІЯ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

<i>Маргарита Воронка</i> ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ УЧИТЕЛЯ	38
---	----

<i>Валерія Стєганцева</i> ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ФАКТОР ЇХ КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЇ.....	40
<i>Лариса Семко</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	42
<i>Валентина Мартиненко</i> ПРОГНОСТИЧНА ФУНКЦІЯ ЗАГОЛОВКА ТЕКСТУ ЯК ПЕРЕДУМОВА АКТИВІЗАЦІЇ ЧИТАЦЬКОГО СПРИЙМАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	45
<i>Ірина Іценко, Ірина Гавришева</i> ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	47
<i>Оксана Онопрієнко</i> ДО ПИТАННЯ РОЗРОБЛЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
<i>Лариса Суцєнко, Еліза Семерєнко</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	52
<i>Алла Курінна, Юлія Петік, Тетяна Рєпєтун</i> РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ – ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ЖИТТЄВОЇ ТРАЄКТОРІЇ	54
<i>Тетяна Турбар</i> ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	56
<i>Світлана Бєкєтова</i> АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ЧЕРЕЗ КАРАЛЬНІ ЗАХОДИ ЧИ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ?.....	58
<i>Вікторія Волошена</i> ГНУЧКІСТЬ – КЛЮЧ ДО ВИЖИВАННЯ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ.....	60
<i>Алла Курінна, Діана Щєрбіна</i> ДО ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	63
<i>Оксана Цюняк, Ірина Закутинська, Марія Ковків</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ФОРМУВАННІ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ.....	65
<i>Оксана Вашуленко</i> ОСОБЛИВОСТІ І ЗМІСТ РОБОТИ З НАУКОВО-ХУДОЖНІМИ ТЕКСТАМИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В НУШ	68
<i>Ірина Тимофєєва, Микола Буга</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ TOONTASTIC ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ STEAM-ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
<i>Юлія Зубцова, Майя Черкас</i> АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	72
<i>Олена Кучєренко, Марія Кучєренко</i> ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК SOFT SKILLS.....	73
<i>Ірина Тимофєєва, Анастасія Ситнік</i> УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ	76
<i>Оксана Петрук</i> ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ОНЛАЙН ОПИТУВАННЯ ВЧИТЕЛІВ.....	77
<i>Тетяна Ремєх</i> ТЕРМІНОЛОГІЧНА СИСТЕМА НОВОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	79

<i>Галина Бабич</i> СТВОРЕННЯ ТВОРЧО ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА	81
<i>Юлія Зубцова, Олена Прокопенко</i> ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	83

СЕКЦІЯ 3

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

<i>Alla Kulichenko</i> THEORETICAL ASPECTS OF INNOVATION MANAGEMENT	86
<i>Лілія Онофрійчук</i> САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	87
<i>Ірина Шумілова</i> ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ПРОВІДНИЦТВУ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ	90
<i>Ірина Полякова, Тетяна Жиденко, Карина Сапелка</i> УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	93
<i>Олена Бабенко</i> ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ НА ПРИКЛАДІ КОЛЕГІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ШКОЛІ	95
<i>Ірина Малюта, Наталя Панченко, Сергій Малюта</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ФАХОВІЙ ПЕРЕДВИЦІЙ ОСВІТІ	97
<i>Тетяна Бородулькіна</i> ПЕДАГОГІЧНА КОЛЕГІЯ ЯК ОРГАН УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ	99
<i>Ірина Тимофєєва, Ганна Гальчинська</i> ВИКОРИСТАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ПРОГРАМ СУЧАСНИМ КЕРІВНИКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	101
<i>Вікторія Савіщенко</i> ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ЮРИДИЧНИМ ФАКУЛЬТЕТОМ В УМОВАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ	103

СЕКЦІЯ 4

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДЛЯ ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Галина Григоренко, Алла Курінна, Ніна Погрібняк</i> ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	106
<i>Людмила Машикіна</i> НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	108
<i>Людмила Шульга</i> ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	110
<i>Ірина Козич</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	113

<i>Олена Самсонова</i> ЕЛЕМЕНТАРНІ МАТЕМАТИЧНІ УЯВЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	115
<i>Ірина Мисько</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЙ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ	117
<i>Олеся Слижук</i> ПРИЙОМИ ІНТЕГРАЦІЇ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	119
<i>Лариса Наконечна</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	121
<i>Ірина Тимофєєва</i> ПРОБЛЕМА ОБІЗНАНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З ПИТАННЯ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	123
<i>Руслана Найда</i> ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	125
<i>Тетяна Соловйова, Вікторія Шестопалова</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТРЕНІНГУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	127
<i>Валерій Ружицький</i> ФОРМИ І МЕТОДИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ	130
<i>Вікторія Рудченко</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	131
<i>Лариса Сіра</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ЦЕНТРІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	133

СЕКЦІЯ 5

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

<i>Алла Курінна, Серафіма Морозова, Світлана Чугуєнко</i> РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ЛІНГВОРИТОРИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	136
<i>Сніжана Сиваш</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ГРИ	138
<i>Ганна Чорна, Євгенія Кара</i> СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДОШКІЛЬНИКІВ	140
<i>Оксана Марчук, Тетяна Охремчук</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	142

СЕКЦІЯ 6

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

<i>Інна Попович</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	144
--	-----

<i>Олена Столяр</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ У ГРУПАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ	145
<i>Ольга Фурман</i> СИСТЕМА СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ	147
<i>Ірина Тимофєєва, Ірина Рамусь</i> ВАЖЛИВІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	149
<i>Наталія Левіна</i> ДЕНВЕРСЬКА МОДЕЛЬ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ЯК СИСТЕМНА ІННОВАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	151

СЕКЦІЯ 7

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

<i>Алла Курінна, Олександра Зайковська</i> УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК УМОВА ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ ЛІЦЕЇСТІВ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОРСЬКОЇ МОДЕЛІ ШКОЛИ	154
<i>Людмила Копієвська</i> РОБОТА НАД ТЕКСТОМ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	156
<i>Леся Лебедик</i> КЛАСИФІКАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	158

СЕКЦІЯ 8

СОЦІАЛЬНА-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА СУБ'ЄКТІВ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

<i>Ольга Хом'як, Юлія Волинець</i> ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	161
<i>Ольга Хом'як, Ірина Блищук</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ АРТ-ТЕРАПІЇ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	162

СЕКЦІЯ 9

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: МІЖНАРОДНИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

<i>Олена Отич</i> ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	165
<i>Юрій Скиба, Сергій Мельник</i> КАДРОВА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТІВ КРАЇН- ЧЛЕНІВ ЄС НА ПРИКЛАДІ НІДЕРЛАНДІВ: ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВИХ ДОГОВОРІВ	167
<i>Vyacheslav Alexandrov, Olena Alexandrova</i> POSTGRADUATE EDUCATION MODELS FOR TEACHING A PROFESSIONALLY-ORIENTED FOREIGN LANGUAGE IN LIFELONG LEARNING PROCESS	170
<i>Ганна Чорнойван</i> КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТІВ ЩОДО РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ	172

<i>Віктор Стрельніков</i> ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ АКСЕЛЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ.....	175
<i>Інна Отамась</i> ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ: МІЖНАРОДНИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД У ПЕРІОД COVID-19	177
<i>Людмила Ликтей</i> ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	181
<i>Людмила Кондратова</i> ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА	183
<i>Микола Волківський</i> ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	184
<i>Ольга Кузнєцова</i> СУЧАСНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	186
<i>Дмитро Фролов</i> ВИКОРИСТАННЯ РНЕТ-ЛАБОРАТОРІЇ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ПРИРОДНИЧІ ДИСЦИПЛІНИ.....	188

знаннями з історії українського народу, сприяють усвідомленню студентами своєї причетності до народу з давньою історією і такою ж давньою мовою.

Отож, саме вивчення рідної мови, історії, культури розширює уявлення студентів про багатство і давність рідної мови, етнокультурне розмаїття, формує почуття гордості за свій народ і відчуття глибинного зв'язку з попередніми поколіннями. Соціокультурна компетентність є водночас метою і результатом підготовки майбутніх учителів як до успішної професійної діяльності, так і до «екологічної» взаємодії в суспільстві і світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лисенко Г. В. Формування соціокультурної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Вісник психології і педагогіки*. Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка. Інститут психології і соціальної педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка. Випуск 13. Київ, 2013. URL: <http://www.psyh.kiev.ua> Збірник наук. праць. Випуск 13. (дата звернення: 21.01.2021).

2. Долінська К. Формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів початкових класів як педагогічна проблема. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2013. Вип. 7. С. 141–145.

3. Ярмолюк А. В. Формування соціокультурної компетенції старшокласників на уроках української мови. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. Психолого-педагогічні науки. 2011. № 5. С. 134–136.

Ірина Тимофєєва

канд. пед. наук, доцент
доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет
(м. Маріуполь, Україна)

ПРОБЛЕМА ОБІЗНАНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З ПИТАННЯ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів у системі сучасних євроінтеграційних змін в Україні визначається процесом проникнення сучасних освітніх технологій у всі галузі життєдіяльності, саме тому збільшується потреба у фахівцях, здатних швидко адаптуватися до постійно зростаючих вимог суспільства. Це пов'язано з упровадженням оновленого Державного стандарту початкової освіти (2018), Концепції Нової української школи (НУШ) (2016) та Базового компоненту дошкільної освіти (2021), що вимагає від педагогічних закладів вищої освіти здійснення пошуку шляхів удосконалення процесу формування професійної компетентності у здобувачів вищої освіти спеціальності «Початкова освіта».

За освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта розробленою у Маріупольському державному університеті цілі навчання полягають у набутті здобувачами вищої освіти професійної компетентності щодо навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним освітнім стандартом, на рівні, що відповідає академічній та професійній кваліфікації;

формування високого рівня професіоналізму, наукової та загальної культури сучасного конкурентоспроможного вчителя [1, с. 10].

Як зазначає Н. Гавриш, оновлений Базовий компонент дошкільної освіти є науково обґрунтованим, сучасним і методологічним. В ньому визначено не лише зміст, але й визначено всі специфічні види діяльності, які збагачують індивідуальний досвід дитини і сприяють розвитку її компетентностей. З цих позицій актуалізує і забезпечує питання наступності між дошкільною ланкою освіти і початковою школою. Ця наступність забезпечується не через зміст, а через цільову єдність принципів, намірів, очікуваних результатів і цілей особистісного розвитку дитини. І цим самим зберігається специфічність дошкільного дитинства та субкультура дошкільного віку [2, с. 10]. Спираючись на таку трактовку, ми розглядаємо у курсі «Наступність дошкільної та початкової освіти» проблему обізнаності з цією проблемою у ракурсі саме єдності очікуваних результатів розвитку дитини та професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Вважаємо, що реалізація наступності у процесі навчання молодших школярів виражається підбором матеріалу для вивчення, вміння вчителя враховувати загальний розвиток учнів, їхню підготовленість, а також доступність для свідомого засвоєння матеріалу; побудовою уроків та занять у ЗДО (з методичної точки зору), і не мають відрізнятися в адаптаційному періоді (1-2 класи НУШ) від тих, до яких звикли діти 6-7 років, щоб забезпечувався поступовий перехід до нових, більш складніших форм освітнього процесу.

Окрім того, важливим є розуміння майбутніми вчителями початкових класів і про ключові компетентності для ціложиттєвої освіти, бо вони стосуються всієї освіти загалом і дошкільної зокрема [2, с. 35], як визначає заступник директора Команди підтримки реформ МОН Роман Шиян. Концепт наскрізних умінь експертами застосовано як призму для того, щоб пов'язати результати навчання у стандартах шкільних. Зокрема у Стандарті початкової освіти та дошкільної освіти результати навчання прописані з урахуванням визначених доменів (рис. 1).

Рис. 1 Концепт наскрізних умінь (автор Р. Шиян) [2, с. 36]

Отже, професійна підготовка сучасного фахівця в галузі початкової освіти неодмінно передбачає необхідність бути обізнаним з проблеми наступності дошкільної та початкової освіти в умовах розвитку освітнього процесу за НУШ. За нашим переконанням, особливе значення має розвинутий пізнавальний інтерес до цієї проблеми майбутнього учителя, який дозволить суттєво розширити фахові можливості випускників спеціальності 013 Початкова освіта.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта. URL: http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak-2020-2021/opp_rochatkova_osvita_2020-2021_bak.pdf (дата звернення: 09.04.2021).
2. Матеріали круглого столу «На шляху до якісного дошкілля»: упоряд. О. Г. Косенчук, Л. В. Куземко, О. А. Венгловська, І. М. Новик, УІРО, Київ. 2021. 37 с. URL: http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak-2020-2021/opp_rochatkova_osvita_2020-2021_bak.pdf (дата звернення: 09.04.2021).

Руслана Найда

канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет
(м. Рівне, Україна)

ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний ринок праці формує потребу в готовності фахівців до успішної реалізації навичок: соціальних, особистісних, освітніх, навичок до грамотності. Проблема становлення особистості, яка володіє методами ділової активності та умінням управляти власним ресурсом, визначає зміст підготовки майбутніх фахівців в галузі освіти.

Сьогодні на часі є розвиток не лише фахових компетентностей, а й основних категорій навичок, які необхідні для майбутнього фахівця у XXI столітті. Формування цих навичок дозволяє пристосовуватися до вимог системи освіти, свідомо керувати своїм професійним життям, максимально використовувати власні можливості і час.

Саморозвиток і тайм-менеджмент майбутнього фахівця дошкільної освіти формує вміння планувати своє навчання, виконувати креативні і творчі завдання, встановлювати цілі та їх досягати. Особистісне зростання здобувача вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта є неодмінною умовою успішної освітньої, а згодом і професійної діяльності. Тому здатність студента організувати свою діяльність та управляти власними ресурсами створює сприятливі передумови для формування особистості майбутнього конкурентоспроможного фахівця.

Проблемою особистісного саморозвитку займаються вітчизняні та зарубіжні науковці. У працях дослідників було визначено підходи до характеристики сутності окресленої проблеми: А. Маслоу, Д. Уотсон, Л. Виготський, А. Деркач, О. Бондарчук.

Аспекти визначення самоменеджменту та тайм-менеджменту були розкриті у працях А. Бішофа, Д. Адлера, Дж. Моргенстерна, Е. Штепсе, Б. Андрушків, М. Дмитрієва, Л. Зайверт, А. Кредісов, М. Лукашевич, М. Менсон, І. Осборна, Н. Островерхової, А. Хроленко, Б. Швалвбе, Х. Швалвбе та ін.); педагогічного менеджменту (К. Вазіна, Л. Даниленко, В. Крижко, В. Маслова, С. Павлютенков, М. Приходько, В. Симонов та ін.); психології менеджмента (М. Боришевський, Л. Карамушка, Н. Карасова, О. Філів та ін.).

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
НОВАЦІЇ, ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

За загальною редакцією:
О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко

Підписано до друку 16.04.2021. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Гарн. Times New Roman. Цифр. друк
Ум. друк. арк. 13,61. Наклад 200 прим.

Видавництво «АА Тандем»
Адреса: 69006, м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, б. 27, кв.69
Свідоцтво про внесення до державного
реєстру видавців: Серія ДК № 2899

Надруковано цифрова друкарня Copy Art
м. Запоріжжя. Пр-т Соборний 109. Оф. 204
copyart.com.ua
095-908-28-56
зам. № 32